

UDHËZIM
Nr. 3, datë 18.6.2020

**PËR MIRATIMIN E METODOLOGJISË PËR KRITERET DHE
PROCEDURAT PËR SHPËRNDARJEN DHE PËRDORIMIN E
SUBVENCIONEVE SHTETËRORE, PËR SHOQËRITË AKSIONARE TË
UJËSJELLËS-KANALIZIMEVE PËR VITIN BUXHETOR 2020 DHE 2021**

Në mbështetje të pikës 4, të nenit 102 të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë, germës “ç”, të nenit 28, të ligjit nr. 9000, datë 30.1.2003, “Për organizimin dhe funksionimin e Këshillit të Ministrave”; të vendimit të Këshillit të Ministrave nr. 431, datë 11.7.2018, “Për krijimin, organizimin dhe funksionimin e Agjencisë Kombëtare të Ujësjiellës-Kanalizimeve dhe Infrastrukturës së Mbetjeve (AKUM)”,

UDHËZOJ:

1. Zbatimin e metodologjisë “Për kriteret dhe procedurat për shpërndarjen dhe përdorimin e subvencioneve shtetërore, për shoqëritë aksionare të ujësjiellës-kanalizimeve për vitet buxhetore 2020 dhe 2021”, sipas aneksit 1 dhe aneksit 2, bashkëlidhur këtij udhëzimi.

2. Ngarkohet AKUM-ja të hartojë, negociojë dhe nënshkruajë kontratat e performancës me bashkitë përkatëse, mbështetur në kriteret e aneksit 1 dhe aneksit 2, bashkëlidhur këtij udhëzimi.

3. Ngarkohen për zbatimin e këtij udhëzimi, Agjencia Kombëtare e Ujësjiellës-Kanalizimeve dhe Infrastrukturës së Mbetjeve, bashkitë dhe shoqëritë aksionare të ujësjiellës-kanalizimeve.

4. Udhëzimi nr. 2, datë 2.4.2019, “Për miratimin e metodologjisë për kriteret dhe procedurat për shpërndarjen dhe përdorimin e subvencioneve shtetërore për ofruesit e shërbimeve në sektorin e ujësjiellës-kanalizimeve”, të ndryshuar, shfuqizohet.

5. Ky udhëzim hyn në fuqi me botimin në Fletoren Zyrtare.

MINISTËR I INFRASTRUKTURËS DHE ENERGJISË
Belinda Balluku

ANEKS 1
METODOLOGJIA PËR KRITERET DHE PROCEDURAT PËR
SHPËRNDARJEN DHE PËRDORIMIN E SUBVENCIONEVE SHTETËRORE,
PËR SHOQËRITË AKSIONARE TË UJËSJELLËS-KANALIZIMEVE, PËR VITIN
BUXHETOR 2020

Kjo metodologji është hartuar në zbatim të vendimit të Këshillit të Ministrave nr. 431, datë 11.7.2018, “Për krijimin e Agjencisë Kombëtare të Ujësjiellës-Kanalizimeve dhe Infrastrukturës së Mbetjeve”, pika 13, germa “dh”, dhe në zbatim të udhëzimit nr. 2, datë 6.2.2012, “Për procedurat standarde të zbatimit të buxhetit”.

1. Subvencioni do të shpërndahet nga AKUM-ja, në masën e planifikuar në ligjin vjetor të buxhetit, në përputhje me zërin buxhetor subvencione, me llogari ekonomike (603), me kod produkti 90611AB, si dhe të gjitha shtesave të tjera të bëra me vendim të Këshillit të Ministrave.

2. Vlerësimi i nevojave për subvencione, si dhe detajimi dhe shpërndarja e subvencionit nga AKUM-ja, do të bazohet në të dhënat e raportuara në periudhën

paraardhëse nga shoqëritë aksionare të ujësjellës-kanalizimeve, pranë AKUM-së, në përputhje me kërkesat, formatin dhe afatet e përcaktuara.

3. Subvencioni i përfutur, sipas pikës 1 të kësaj metodologjie, zëri subvencione (603), me kod produkti 90611AB, do të përdoret nga AKUM-ja, si më poshtë:

a) 50% e fondit të planifikuar, për t'u ofruar ndihmë shoqërive aksionare të ujësjellës-kanalizimeve, për shkak të pandemisë COVID-19.

b) 50% e fondit për të përballuar mbulimin e kostos direkte të operimit (KDO), diferencën = të ardhura të faturuara të sh.a. UK dhe ITUN – kosto direkte e operimit, ku në çdo rast kjo diferencë duhet të jetë negative.

Kostoja direkte e operimit përlllogaritet si kostoja totale e operimit, duke zbritur amortizimin, për të tria shërbimet publike, furnizim me ujë të pijshëm, kanalizime dhe trajtim e përpunim të ujërave të ndotura urban.

4. Prioritet në ndarjen e fondit, që do të akordohet sipas pikës 3(b), do të kenë ato shoqëri aksionare të ujësjellës-kanalizimeve, të cilat ujin e prodhojnë me ngritje mekanike, për shkak të të cilit kostoja e energjisë është e lartë.

5. Masa e subvencionit që do të akordohet për çdo shoqëri aksionare të ujësjellës-kanalizimeve, sipas pikës 3(b) do të llogaritet si më poshtë:

Me peshën specifike që zë sasia e ujit të prodhuar me ngritje mekanike, kundrejt totalit të ujit të prodhuar nga shoqëritë aksionare të ujësjellës-kanalizimeve, sipas formulës:

$$S = (PUNM * DK) * KR$$

S – totali i subvencionit, që i takon çdo shoqërie aksionare të ujësjellës-kanalizimeve;

PUNM – pesha specifike e ujit të prodhuar me ngritje mekanike kundrejt totalit të prodhimit: përqindja (%) e ujit të prodhuar me ngritje mekanike kundrejt totalit të prodhimit;

DK – diferenca e kostos: shuma e të ardhurave të faturuara UK dhe ITUN minus (-) koston direkte të operimit total UK dhe ITUN;

KR – koeficienti rregullator: raport i fondit të planifikuar për t'u shpërndarë me shumën që del pas llogaritjeve, sipas formulës, e cila mund të jetë më e madhe ose më e vogël se fondi i planifikuar.

6. Përfshihen nga dhënia e subvencionit (603) pika 3(b) shoqëritë aksionare të ujësjellës-kanalizimeve, si më poshtë:

a) nuk kanë të firmosur marrëveshjen e performancës për vitin 2019 midis AKUM-së dhe njësisë së qeverisjes vendore përkatëse;

b) nuk kanë dërguar të dhënat, në afat ose të dhënat nuk janë të sakta për vlerësimin e performancës së tyre, sipas formatit të kërkuar nga AKUM-ja. Shoqëritë aksionare të ujësjellës-kanalizimeve të bashkëpunojnë me sektorin përkatës pranë AKUM-së në ofrimin e dokumentacionit për verifikimin e të dhënave;

c) prodhimi i ujit me ngritje mekanike kundrejt totalit të prodhuar është më i vogël se 30%.

7. Subvencioni që do t'u akordohet shoqërive aksionare të ujësjellës-kanalizimeve, sipas pikës 3(a), do të jetë sipas kërkesave të argumentuara, në vlerë, që do të paraqesin shoqëritë ujësjellës-kanalizime pranë AKUM-së për problemet që kanë hasur gjatë periudhës COVID-19. Fondi që do të akordohet për çdo shoqëri nuk duhet të kalojë vlerën 3-mujore të KDO-së (kostoja totale e operimit – amortizimin).

8. Përfshihen nga dhënia e fondit sipas pikës 3(a):

a) shoqëritë aksionare të ujësjellës-kanalizimeve, me numrin total të lidhjeve mbi 10.000;

b) shoqëritë aksionare të ujësjellës-kanalizimeve, që realizojnë 85% të arkëtimeve për periudhën e pandemisë.

9. Shoqëritë aksionare të ujësjellës-kanalizimeve do ta përfitojnë këtë fond, sipas pikës 7, pasi të kenë paraqitur një kërkesë ku të evidentohen rast pas rasti të gjitha problemet e shkaktuara nga pandemia COVID-19.

10. Subvencioni i akorduar nga AKUM-ja, sipas pikës 3(b), do të përdoret nga shoqëritë aksionare të ujësjellës-kanalizimeve për të përballuar koston e energjisë elektrike. Në raste emergjente ku cenohet furnizimi me ujë dhe trajtimi i ujërave të ndotura urbane, AKUM-ja mund të ndryshojë destinacionin, sipas rastit, me miratim të ministrisë së linjës.

11. AKUM-ja, në zbatim të vendimit të Këshillit të Ministrave nr. 431, datë 11.7.2018 neni 13(ë), ka të drejtë të ushtrojë kontrolle, me karakter teknik, për të vlerësuar mënyrën e përdorimit të fondit të akorduar në çdo shoqëri aksionare të ujësjellës-kanalizimeve, që ka përfutur nga skema e subvencionimit.

ANEKS 2

METODOLOGJIA PËR KRITERET DHE PROCEDURAT PËR SHPËRNDARJEN DHE PËRDORIMIN E SUBVENCIONEVE SHITETËRORE, PËR SHOQËRITË AKSIONARE TË UJËSJELLËS-KANALIZIMEVE, PËR VITIN BUXHETOR 2021

Kjo metodologji është hartuar në zbatim të vendimit të Këshillit të Ministrave nr. 431, datë 11.7.2018, “Për krijimin e Agjencisë Kombëtare të Ujësjellës-Kanalizimeve dhe Infrastrukturës së Mbetjeve”, pika 13, germa “dh”, dhe në zbatim të udhëzimit nr. 2, datë 6.2.2012, “Për procedurat standarde të zbatimit të buxhetit”.

1. Subvencioni do të shpërndahet nga AKUM-ja në masën e planifikuar në ligjin vjetor të buxhetit dhe të gjitha shtesave të tjera të bëra me vendim të Këshillit të Ministrave.

2. Vlerësimi i nevojave për subvencione, si dhe detajimi dhe shpërndarja e subvencionit nga AKUM-ja, do të bazohet në:

a) të dhënat e raportuara nga shoqëritë aksionare të ujësjellës-kanalizimeve, pranë AKUM-së, në përputhje me kërkesat, formatin dhe afatet e përcaktuara;

b) në ecurinë e përmbushjes së kriterëve të përcaktuara në kontratat e performancës, lidhur ndërmjet AKUM-së dhe bashkisë përkatëse;

3. Subvencioni sipas pikës 1 të kësaj metodologjie do të shpërndahet:

a) 70% e shumës së fondit të subvencionit do të shpërndahet për mbulimin e koston, për zërin energji elektrike;

b) 30% e shumës së fondit të subvencionit do të shpërndahet për shpërblim dhe për nxitje të performancës;

4. Kontratat e performancës, e cila do nënshkruhet midis AKUM-së dhe bashkive respektive, brenda muajit korrik të vitit 2020, dhe është e vlefshme për periudhën kohore prej një viti do të mbështeten kryesisht në tre indikatorë, si më poshtë:

a) rritja e faturimeve me 10% krahasuar me të njëjtën periudhë të një viti më parë;

b) rritja e arkëtimeve në masën 95% të faturimeve vjetore;

c) reduktimi i shpenzimeve me 10% krahasuar me të njëjtën periudhë të një viti më parë;

AKUM-ja, në raste specifike, pas negociatave me bashkinë përkatëse, mund të bëjë korrektime të tyre.

5. Nga mbështetja, sipas pikës 3(a) të kësaj metodologjie përfitojnë të gjitha shoqëritë aksionare të ujësjellës-kanalizimeve, që kanë nënshkruar një kontratë performace me AKUM-në dhe që kanë arritur të përmbushin objektivat e parashikuara në kontratë, përveç rasteve si më poshtë:

a) të gjitha shoqëritë aksionare të ujësjellës-kanalizimeve, të cilat gjatë vitit 2020 e kanë mbyllur bilancin me rezultat pozitiv;

b) të gjitha shoqëritë aksionare të ujësjellës-kanalizimeve, skemat e të cilave janë mbi 75% të volumit total të prodhuar vjetor të ujit me rënie të lirë ose thënë ndryshe më pak se 25% me ngritje mekanike;

c) të gjitha shoqëritë aksionare të ujësjellës-kanalizimeve, të cilat referuar të dhënave të vitit 2019, nëse do të rrisnin faturimet në masën 10%, të arketonin 95% të faturimeve dhe të reduktonin kostot me 10%, do të kishin një rezultat financiar pozitiv.

6. Metodologjia e shpërndarjes së fondit, sipas pikës 3(a), do të jetë si më poshtë:

Vlera maksimale e subvencionit (për ato shoqëri aksionare të ujësjellës-kanalizimeve, që kanë tarifën e aplikuar të barabartë ose më të lartë së mesatarja kombëtare) = detyrimet e pashlyera për energjinë elektrike 2020 – rritja krahasuese potenciale.

Rritja krahasuese potenciale = bilanci i një viti më parë – projeksioni bilancit ekonomik që do të synohet nga shoqëritë aksionare të ujësjellës-kanalizimeve.

Projeksioni bilancit ekonomik që do të synohet nga shoqëri aksionare të ujësjellës-kanalizimeve = faturimet viti 2019 x 1.1 (pra rritja e faturimeve vjetore 2020 me 10%, krahasuar me 2019) x 0.95 (arkëtimet në masën 95% gjatë vitit të kontratës) – shpenzimet 2019 x 0.9 (reduktimi i shpenzimeve totale, në masën 10%, në krahasim me vitin 2019) x 0.85 (duke qenë se ngjarja nuk mund të ndodhë menjëherë, por është proces).

7. Masa e subvencionit do të varet dhe nga fondi total që do të vihet në dispozicion dhe do të miratohet në buxhetin e shtetit për këtë qëllim. Nëse buxheti për subvencionimin nuk do të jetë i mjaftueshëm për të mbuluar totalisht detyrimet, sikurse parashikohet në këtë metodologji, atëherë shpërndarja do të bëhet në proporcion përpjesëtimor të drejtë. Në asnjë rast, vlera e subvencionit nuk do të jetë më e lartë se 50% e detyrimeve të pashlyera për energjinë elektrike në vitin 2020.

8. Në rast se, pavarësisht arritjes së objektivit dhe përmbushjes së angazhimeve maksimale të kësaj kontrate, mbeten përsëri detyrime të pashlyera ndaj të tretëve nga shoqëritë aksionare të ujësjellës-kanalizimeve, diferenca do të mbulohet nga buxheti i bashkive, sipas parashikimeve në ligjin nr. 10340/2010, “Për pagesën e detyrimeve ndaj të tretëve të ndërmarrjeve dhe sh.a. në pronësi të pushtetit vendor”.

9. Përfitojnë në mënyrë të pjesshme, sipas formulës së parashikuar në pikën 6 të kësaj metodologjie, shoqëritë aksionare të ujësjellës-kanalizimeve, si më poshtë:

a) shoqëritë aksionare të ujësjellës-kanalizimeve, të cilat aplikojnë tarifa mbi 50% më të ulëta se tarifa mesatare kombëtare, subvencioni që do të marrin do të jetë sa 1/2 e vlerës së përlogaritur me formulën e mësipërme;

b) shoqëritë aksionare të ujësjellës-kanalizimeve, të cilat aplikojnë tarifa mbi 25% – 50% më të ulëta se tarifa mesatare kombëtare, subvencioni që do të marrin do të jetë sa 2/3 e vlerës së përlogaritur me formulën e mësipërme;

c) shoqëritë aksionare të ujësjellës-kanalizimeve, të cilat aplikojnë tarifa mbi 1% – 25% më të ulëta se tarifa mesatare kombëtare, subvencioni që do të marrin do të jetë sa 3/4 e vlerës së përlogaritur me formulën e mësipërme;

10. Shuma e subvencionit, e përlogaritur si më sipër, do të korrektohet me koeficientin e arritjes së objektivit. Metodologjia që do të përdoret do të jetë shumëzimi i vlerës së përlogaritur me përqindjen e arritjes së objektivit (maksimalisht 1).

11. Nga mbështetja, sipas pikës 3(b) të kësaj metodologjie përfitojnë të gjitha ato shoqëri aksionare të ujësjellës-kanalizimeve, të cilat nuk janë të përfshira në grupimin e shoqërive që mund të përfitojnë nga fondi, sipas pikës 3(a) të kësaj metodologjie.

12. Fondi, sipas pikës 3.b të kësaj metodologjie, do të përdoret nga shoqëritë aksionare të ujësjellës-kanalizimeve me destinacion përmirësimin e menaxhimit të të dhënave dhe të aseteve.

13. Metodologjia për përcaktimin e objektivit të kontratës së performancës, sipas pikës 3(b) të kësaj metodologjie, për secilën shoqëri aksionare të ujësjellës-kanalizimeve do të mbështetet analizën dhe rezultatet e tabelave financiare në krahasim me vitin paraardhës:

a) rritja e të ardhurave (pavarësisht instrumenteve të përdorura);

b) reduktimi i shpenzimeve (pa marrë në konsideratë investimet dhe mirëmbajtjen).

14. AKUM-ja bën renditjen e shoqërive aksionare të ujësjellës-kanalizimeve nga ato me performancën më pozitive nga pikëpamja e performancës financiare, deri tek ato me performancë më të dobët. Shuma e shpërblimit do të shpërndahet për 10 shoqëritë aksionare të ujësjellës-kanalizimeve, të renditura me performancë më pozitive dhe shpërndarja e tyre do të jetë e barabartë, duke e korrektuar me numrin e abonentëve, të cilëve u shërben.

15. Vlera maksimale e shpërblimit për performancë do të jetë jo më e madhe se 2.500 (dy mijë e pesëqind) lekë për konsumator. Nëse pas llogaritjeve do të rezultojnë raste, në të cilat fondi i parashikuar do të jetë më i madh se maksimumi që mund të shpërndahet për shpërblim, atëherë ky fond i mbetur në dispozicion do të përdoret për zërin e subvencionimit.